

SOUHLAS KLIENTKY (ZÁKONNÉHO ZÁSTUPCE)

S AMNIOCENTÉZOU
(ODBĚREM PLODOVÉ VODY)
NEBO S CHORIOCENTÉZOU
(ODBĚREM CHORIOVÝCH KLKŮ)

P R E N E T

OSOBNÍ DATA KLIENTKY

jméno a příjmení

rodné číslo

jméno zákonného zástupce

vztah k vyšetřované osobě

Amniocentéza (AMC) je cílené vyšetření, kterým lze získat buňky plodu volně přítomné v plodové vodě. Vzorek plodové vody je poté využit k vyšetření některých genetických onemocnění plodu. Je ho také možno využít k biochemickému, bakteriologickému či imunologickému vyšetření plodu.

Odběr choriiových klků (choriocentéza, chorionic villus sampling – **CVS**) je cílený odběr malého vzorku tkáně placenty, jejíž část vzniká z tkání plodu a má stejné geny jako plod. Vzorek placenty je poté využit k vyšetření některých genetických onemocnění plodu. Nejčastěji jsou tato vyšetření indikována z důvodu zvýšeného rizika Downova syndromu nebo jiných chromozomálních vad u plodu.

AMC ani **CVS** není univerzálním genetickým vyšetřením všech dědičných onemocnění a také neslouží k prokázání anatomických vad u plodu (např. srdečních, rozštěpů obličeje, defektů končetin). Je nutné vědět, že kromě zvýšeného rizika určité vady, pro které se odběry provádějí, má každá těhotná ještě tzv. populační riziko jakékoliv vady či postižení u plodu, které je asi 3–5 %. Proto i přes normální výsledek existuje stále možnost, že bude u plodu později prokázána jiná vada nebo genetické onemocnění, na které nebylo genetické vyšetření z plodové vody nebo z placenty zaměřeno.

ÚČEL VÝKONU

Získání vzorku plodové vody nebo získání vzorku choriiové tkáně.

POPIS VÝKONU

Odběr plodové vody se obvykle provádí mezi 16. a 24. týdnem těhotenství. Odběr choriiových klků se obvykle provádí mezi 12. a dokončeným 13. týdnem gravidity. Odběrům předchází genetická konzultace. Odběry se provádějí za sterilních podmínek. AMC i CVS probíhají z pohledu těhotné stejně. Těhotná při výkonu leží. Vpichem bez místního znecitlivění je přes břišní stěnu zavedena do děložní dutiny jehla na jedno použití. Místo vpichu určí výkon provádějící gynekolog podle nálezu v dutině děložní. Poloha hrotu jehly je stále kontrolována ultrazvukem. U AMC je odebráno asi 20–30 ml plodové vody, což je pouze malá část celkového objemu a rychle se nahradí. U CVS se vzorek odebírá ze základu placenty, k plodu a do plodové vody jehla neproniká, odebere se malé množství choriiových klků (záhybů rosolovitého vaziva tkáně placenty), odebrané klky jsou pro plod zanedbatelné. Bolestivost odběrů lze přirovnat k odběru krve. Většina žen udává, že vpich je nebolestivý a je vnímán jen jako tupý tlak. Celý zákrok trvá několik minut. K odběru si přineste doklad o své krevní skupině a Rh faktoru. U Rh negativních žen podáváme preventivně nitrosvalovou injekci protilátek anti-D proti možné tvorbě protilátek.

PŘEDPOKLÁDANÝ PROSPĚCH

Odhalení některých genetických poruch a anomálií u plodu.

DOPORUČENÉ POKYNY PŘED A PO VÝKONU

V den odběru je vhodná lehká snídaně, není nutno hladovět (nedoporučuje se přijít nalačno). K odběru je vhodné přijít s doprovodem. Po odběru by těhotná neměla řídit motorové vozidlo. Po zákroku doporučujeme 3–5 dnů klidového režimu. Vhodný je 1 týden pracovní neschopnosti, kterou vystaví dle svého uvážení Váš gynekolog. Pacientka by neměla zvedat těžší předměty než 5 kg (tedy ani dítě), vyhnout se pohlavnímu styku a koupeli v horké vodě. Při bolestech, teplotě, krvácení či odtoku plodové vody doporučujeme okamžitě navštívit svého gynekologa či místní gynekologicko–porodnické oddělení nemocnice.

MOŽNÉ KOMPLIKACE

I při naprosto správném postupu dochází ve výjimečných případech ke komplikacím. Nebezpečí nechtěné ztráty těhotenství v souvislosti s odběrem plodové vody nebo odběrem choriiových klků je 0,2–0,5 %. Nad tuto úroveň se mírně zvyšuje riziko u těhotných žen s opakovanými potraty nebo léčbou neplodnosti, v případě vícečetného těhotenství, u žen s děložními myomy nebo vývojovými vadami dělohy. Mezi komplikace odběrů patří předčasný odtok plodové vody, zahájení děložní činnosti, krvácení, zánět plodových obalů. Odbornou gynekologickou péčí při odběru se toto riziko snažíme snížit na minimum. U minimálního procenta odběrů choriiových klků může vyjít nejednoznačný výsledek, který může být důvodem k opakování odběru metodou amniocentézy.

VÝSLEDKY VYŠETŘENÍ

Výsledky genetických vyšetření jsou v dispozici postupně, první předběžné výsledky do dvou dnů, závěrečnou zprávu s kompletními výsledky obdržíte do 2–3 týdnů po odběru při konzultaci nebo cestou ošetřujícího gynekologa či poštou, a to podle rozhodnutí ošetřujícího genetika.

ALTERNATIVY

Vyšetření chromozomů nenarozeného dítěte je také možné z odběru placentární tkáně (takzvaný odběr choriových klků) nebo z pupečnickové krve plodu. Jedná se rovněž o odběry z těhotné dělohy. U odběru placentární tkáně je riziko porovnatelné s odběrem plodové vody, u odběru z pupečnickové krve může být riziko komplikací až 2x vyšší. Odběr placentární tkáně je prováděn mezi 12.-14. týdnem a odběr krve z pupečnicku plodu je obvykle prováděn po dokončeném 21. týdnu těhotenství. O možnosti provedení těchto výkonů Vás informuje konzultující klinický genetik. Ultrazvukovým vyšetřením nelze odběr plodové vody nahradit. Ultrazvukem je možné odhalit strukturální vrozené vady a anomálie u plodu. Některé závažné genetické odchylky zjistitelné genetickým vyšetřením plodu nemusí být provázené výskytem ultrazvukem detekovatelných vad. NIPT je vyšetření volné DNA plodu v mateřské krvi, zaměřené zejména na odchylky v počtu chromozomů 13, 18 a 21 a určení pohlaví plodu. Jde o screeningové vyšetření, není to diagnostická metoda, tj. pozitivní nález (záchyt odchylky od normy) je nezbytné ověřit jiným diagnostickým testem (např. vyšetřením z plodové vody). Vyšetření má svá indikační omezení včetně omezené vypovědní hodnoty (proti genetickému vyšetření z plodové vody), o kterých Vás podrobně informuje indikující lékař.

Celé vyšetření je postaveno na vzájemné důvěře a spolupráci. Základním principem je dobrovolnost. Pokud by Vás jakékoliv důvody vedly k odmítnutí amniocentézy, budeme Vaše rozhodnutí plně respektovat.

PROHLÁŠENÍ KLIENTKY

Potvrzuji svým podpisem, že jsem byla lékařem srozumitelně informována o svém zdravotním stavu (o zdravotním stavu osoby mnou zastupované), o důvodech provedení výkonu, o jeho účelu, povaze, výhodách a rizicích i možných alternativách.

Měla jsem možnost se seznámit se shora uvedenými údaji a poučeními, které mi byly lékařem sděleny a vysvětleny, a měla jsem možnost klást doplňující otázky, které mi byly zodpovězeny.

Uvedeným údajům a poučením, jakož i odpovědím na mé otázky jsem plně porozuměla a na základě poskytnutých informací a po vlastním zralém uvážení s provedením shora uvedeného lékařského zákroku:

souhlasím s invazivním výkonem: AMC CVS nesouhlasím s invazivním výkonem

Byla jsem poučena o možnosti určit osoby, kterým budou podány informace o mém zdravotním stavu. Na základě tohoto poučení si přeji, aby:

zprávy o mém stavu byly sděleny následujícím osobám:

zprávy o mém stavu nebyly sdělovány žádné osobě.

Jsem si vědoma, že v souvislosti s výkonem budou při vedení zdravotnické dokumentace zpracovávány mé osobní údaje a s tímto zpracováním souhlasím. Je mi známo, že předpokládaný výsledek výkonu mi nemůže být stoprocentně zaručen a to ani při dodržení všech pravidel postupu na náležitě odborné úrovni ze strany provádějícího lékaře a dodržení všech preventivních opatření a doporučení z mé strany.

Prohlašuji, že veškeré mnou poskytnuté informace jsou pravdivé a nic ze svého předchorobí ani ze svého současného stavu jsem nezatajila, neboť si uvědomuji, že by mi toto mohlo přinést nežádoucí komplikace, které nemůže ošetřující lékař nebo sestra předpokládat, a tak jim předejít.

ODPOVĚDI NA DOPLŇUJÍCÍ OTÁZKY

Informacím jsem plně porozuměl/a a byl/a jsem informován/a, že svůj souhlas mohu kdykoli odvolat.

Poskytovatel genetického laboratorního vyšetření se jakožto správce osobních údajů, které mu budou na základě poskytované péče poskytnuty, zavazuje, že bude tyto osobní údaje zpracovávat v souladu s právními předpisy, především se zákonem č. 372/2011 o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách), zákonem č. 373/2011 Sb, o specifických zdravotních službách a Nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679. „Informace související se zpracováním osobních údajů klienta ze strany GHC GENETICS s.r.o. jsou dostupné na webových stránkách www.ghcgenetics.cz a Informace související se zpracováním osobních údajů klienta ze strany Laboratoře lékařské genetiky s.r.o. jsou dostupné na webových stránkách www.prenet.cz.

PRENET – prenatální diagnostika a genetika. Název spol.: Laboratoře lékařské genetiky, s.r.o. Ambulance lékařské genetiky, Masarykovo náměstí 2667, Zelené Předměstí, 530 02, Pardubice. IČ: 03909689, tel. 466 611 203, info@prenet.cz, www.prenet.cz